

SLOVENSKI NAROD

'znaja vsak dan popoldne, izvešeni nedejše in prazniške. — Inerati do 30 peti vrt & Din 2.-, dan 100 vrt & Din 2.50, od 100 do 300 vrt & Din 3.-, večji inerati peti vrt & Din 4.-. Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strosmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strosmayerjeva ulica 1, telefon št. 65
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Ali bo Italija riskirala vojno?

Napetost zaradi abesinskega spora je dosegla vrhunec — Anglija ne bo trpela italijanske ekspanzije v vzhodni Afriki na škodo angleških interesov — Sporazum na škodo Abesinije ali neizogibna vojna

Pariz, 13. junija. r. Abesinsko vprašanje je zadnje dni stopilo v zelo resno fazo. Govor, ki ga je imel Mussolini na vojake sabaudske divizije, ki so na glasu, da so najhrabrejši vojniki Italije, je zaradi svoje vojne razboritosti iznenadil celo mednarodno javnost. Splošno ga tolmačijo za dokaz, da se Italija ne bo pustila zadržati v svoji akciji niti od posameznih držav niti od Društva narodov, marveč da bo dosledno izvajala svoje načrte v vzhodni Afriki. Kako lažje gredo ti načrti, se zamekrat še ne la presoditi. Italijanski merodajni krogi so v tem pogledu dokaj rezervirani in se doslej še niso izjavili, ali mislijo na popolno okupacijo Abesinije, ali ji hoje vsiliti samo italijanski protektorat, ali pa žele morda pridobiti samo nekaj zemlja, da bi vzpostavili neposredno zvezo med svojima kolonijama Somali in Eritrejo. Zdi se, da bodo skušali lošeti, kar največ se bo dalo. Očitno pa je sedaj že popolnoma, da je Mussolini dločen riskirati celo vojno, ki bo vsakakor dolgotrajna in da je že temu primerno prilagodil svojo evropsko politiko.

Izven vsakega dvoma je po vsem tem, kar je doslej podvela Italija, da tvori osvajanje novih kolonij najbitnejši del italijanske politike in cilj, kateremu se morajo podrediti vsi ostali, pa celo italijansko stališče o potrebi brezpogojne samostojnosti Avstrije, o kateri se je doslej vedno mislilo, da predstavlja življenjski interes Italije. Ta preokret v italijanski zunanji politiki seveda ne bo ostal brez dalekosežnih posledic, ki se bodo pokazale že v bližnjih dneh, ko poteče rok za sestanek in konstituiranje komisije Društva narodov, ki naj bi razpravljala o mirni rešitvi italijansko-abesinskega spora. Ta komisija, ki jo tvorijo dva italijana kot zastopnika Italije ter po eden Francoz in Američan kot zastopnika Abesinije, bi morala v kratkem izvoliti svojega predsednika in določiti program svojega dela. Na prvem sestanku koncem maja ni prišlo do sporazuma. Komisija se ponovno sestane 25. junija. Če bo Italija sabotirala delo komisije, ima Društvo narodov imenovati predsednika. Kakor sedaj stvari stoji, je dokaj verjetno, da bo v tem trenutku prišlo do odkritega nastopa Italije proti Društvu narodov.

Društvo narodov je organizacija držav, ne pa samostojno telo. V tem primeru bo Anglija preko Društva narodov poudarila svoje stališče. Anglija nikakor ne bo dopustila, da bi Italija z okupacijo Abesinije dobila v svoje roke jezero Tsana, ki predstavlja ključ do Sudana, na drugi strani pa zahteva Italija neposredno zvezo med svojima kolonijama preko abesinskega ozemlja. Kakor vse kaže, pa je Anglija čvrsto odločena, preprečiti italijansko ekspanzijo v vzhodni Afriki ali jo vsaj tako reducirati, da bo v skladu z angleškimi interesi. Zaradi tega je že na zadnjem zasedanju sveta Društva narodov zahteval lord Eden intervencijo Društva narodov, čeprav se je Italija temu protivila, sklicujoč se na japonski primer, kjer se Društvo narodov ni prav nič zavzelo za Kitajsko. Francija je bila takrat v neprijetnem položaju, ker je želela zaradi Nemčije ohraniti italijansko prijateljstvo, a na drugi strani prepričana, da je angleško-francosko prijateljstvo in zavezništvo najzgodnejše jamstvo miru in varnosti, je bila prisiljena, podpirati angleško inicijativo.

Mussolinijev razboriti govor je prišel sedaj kot opomin, da je položaj zelo resen. Nihče pa ne verjame v nevarnost italijansko-angleške vojne, ker tega ne želi niti Italija, niti Anglija. Mussolini pa se na drugi strani dobro zaveda, da je izvajanje ojačenega pritiska najboljša metoda, da doseže svoje cilje in izloči angleško podporo, moralno in materialno, Abesiniji. Ta pritisk je začel izvajati tudi na srednjeevropski politični šahovnici in posrečilo se mu je globoko vznemiriti Francijo, ki bo sedaj, kakor vse kaže, naglo intervenirala, čeprav je Mussolini izrecno naglasil, da odklanja vsak nasvet, četudi dobronameren, kot kaže dostojanstva Ita-

lije. Zato računajo v Rimu, da bo Laval najprej interveniral v Londonu, kar bi moglo biti samo v prilogi Italiji. O preokretu italijanskega stališča v pogledu Srednje Evrope pišejo pariški listi zadnje dni dokaj obširno. Po njihovih informacijah se je Mussolini dogovoril z nemškim poslanikom Hasslom glede sodelovanja Nemčije in Italije naslednje: Nemčija bo podpirala Italijo na podunavski konferenci pod pogojem, da se sklenejo pakti o nevmešavanju, ki bodo v enaki meri veljavni za vse prizadete države. Nemčija naj bi na tej konferenci izjavila, da bo vedno spoštovala neodvisnost Avstrije, pa naj bi se zgodilo karkoli ter da ne bo zahtevala priključitve Avstrije k Nemčiji, četudi bi v Avstriji prišli na oblast narodni socialisti. Ta dogovor naj bi veljal za dobo štirih let. Za protiuslugo bi Italija podpirala Nemčijo na vseh ostalih političnih področjih, zlasti pa v pogledu

njenih oborožitvenih zahtev. Italija bi na ta način imela zavarovan hrbet za primer vojnega konflikta v Abesiniji. V zvezi s tem bi se Italija odrekla dvostranskim pogodbam o medsebojni vojaški pomoči v Srednji Evropi, ki so ji bili že doslej nevšečni zaradi naraščajočega vpliva Rusije in zaradi Turčije, ki ni naklonjena italijanski ekspanziji na bližnjem vzhodu.

Mussolini je kakor izgleda, do podrobnosti izdelal svoj politični načrt tudi za primer, da bi se Anglija zoperstavila italijanskemu pohodu na Abesinijo. Vse to pa izgleda, da je proračunano na izsiljevanje, ki bo, kakor kažejo poslednji dogodki, tudi uspelo. Bližnji dnevi bodo pokazali, ali bo Anglija pustila ali ne. Vsekakor bi sporazum med Italijo in Anglijo obvaroval Društvo narodov nove, morda pretežke preizkušnje.

London, 13. junija. r. Vsi angleški listi se obširno bavijo z napetostjo, ki je zaradi Abesinije zavladala med Italijo in Anglijo in še vedno obširno komentirajo razboriti Mussolinijev govor. »Daily Telegraph«, ki ima zelo dobre zveze z angleškim zunanjim ministrstvom, trdi v uvodnem članku, da so propadli vsi poskusi za kompromisno rešitev abesinskega spora, to pa zaradi trmoglavega odpora italijanske vlade. Ne da se več prikrivati, pravi list, da je Italija vrgla kocko ter da bo poskušala rešiti abesinsko vprašanje z orožjem, kar izkazuje veliko zaskrbljenost tako v Londonu kakor v Parizu. Zelo verjeto je, da bodo italijanske čete v kratkem začele prodirati proti zapadu v cilju, da zavzamejo železniško progo Djibuti-Addis Abeba, ki je edina moderna prometna zveza Abesinije. To bi položaj zelo poostriilo in neminovno izvalo reakcijo pri ostalih velelilih, ki so zainteresirane na kolonijah v vzhodni Afriki. Niti Anglija, niti Francija bi ne mogli dopustiti, da Italija vsili Abesiniji svoj protektorat in pri tem krši tudi še pogodbo iz leta 1906, ki je bila sklenjena med Anglijo, Francijo in Italijo.

Kar se tiče Anglije, ima velike interese v Abesiniji, ki so za njo življenjske važnosti in ki jih bo za vsako ceno branila. Gre v prvi vrsti za ozemlje okrog jezera Tsane, iz katerega dobivata britanski Sudan in Egipt vodo. »Daily Telegraph« poziva predsednika vlade Baldwin, naj odločno vstopi avtoriteto Društva narodov. Mussolini je s svojim govorom po mnenju lista hotel prekršiti one, ki branijo Društvo narodov. Pa ne samo to, Mussolini je hotel še več: hotel je preplasti Anglijo in Društvo narodov, da bi se oba odrekla vlo-

ge vrhovnega arbitra in posrednika na Svetu. To Mussolinijeva iluzija je treba takoj razbiti in mu dokazati, da je v veliki zmoti, ako računa, da bo po tej poti dosegel uspeh. To je tem bolj potrebno, ker ne gre tu samo za abesinsko vprašanje. Če se bo mirno dopustilo, da Mussolini na tak način postopa, se bo zrušil ves kolektivni sistem in oslabiljena bo tudi moč in vpliv Društva narodov. Zato mora Baldwin izdati deklaracijo, v kateri bo ponovno svečano naglasil, da se morajo obveznosti, izvirajoče iz pakta Društva narodov spoštovati od vseh in vsakogar.

Slično pišejo tudi drugi listi. Vsi se zavzemajo za to, da Anglija energično nastopi v obrambo Društva narodov in da pove Italiji, da so minili časi, ko so smele velike države samovoljno okupirati druge narode in države.

London, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

Rim, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

Rim, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

Rim, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

Rim, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

Rim, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

Rim, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

Rim, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

Rim, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

Rim, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

Rim, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

Rim, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

Rim, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

Rim, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

Rim, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

Rim, 13. junija. z. Angleška vlada je preko svojega poslanika v Rimu Droumonda stavila italijanski vladi predlog, naj takoj odpolže v Addis Abebo svojega posebnega in pooblaščenega diplomatskega zastopnika, da bi se ob posredovanju Anglije v neposrednih pogajanjih z abesinsko vlado dosegel kompromisni sporazum, ki naj bi v gotovi meri upošteval italijanske zahteve po neposredni zvezi med njenimi kolonijami, na drugi strani pa abesinsko zahtevo po izhodu na morje. Mussolini je ta predlog odklonil, češ da sedaj ni več časa za kompromise, ker je Italija že zavzela svoje končno stališče glede rešitve abesinskega vprašanja.

ski železnici preko Mandžurije, namreč določitev posebne železniške cone, ki bi bila pod policijskim nadzorstvom in v upravi Italije.

Listi poročajo, da je bil ta predlog

v Parizu sprejet zelo ugodno, dočim ga v Londonu šele podrobno proučujejo. Abesinska vlada dosedaj še ni zavzela k temu predlogu svojega stališča.

Listi poročajo, da je bil ta predlog

Cilj mirovne politike

Kolektivna organizacija varnosti

Oficijelni komuniké o razgovorih češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša z ruskimi državniki v Moskvi

Moskva, 13. junija. r. Ob bivanju češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša v Moskvi je bil po njegovem odhodu v Leningrad, odkoder se bo jutri zopet vrnil v Moskvo, objavljen oficijelni komuniké: Za svojega bivanja v Moskvi je imel češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš več razgovorov z ljudskim komisarjem za zunanje zadeve Litvinovim, kakor tudi s Stalinom in Molotovim, ki so potekali v atmosferi odkritosrčnosti ter medsebojnega razumevanja. Udeleženci so izrazili svoje popolno zadovoljstvo nad sedanjim razmerjem med Sovjetsko unijo ter Češkoslovaško ter se izjavili zadovoljivo o napredku, ki je bil dosežen v zadnjih letih v zblizanju obeh držav, kakor tudi o uspehu tega sodelovanja za ojačenje splošnega miru. Ugotovljeno je bilo, da tvorijo pogodbe in dogovori med obema vladama trdno podlago za nadaljevanje tega sodelovanja ter istčasno za uspešen razvoj obojestranskih gospodarskih odnosov. Posebna pozornost se je posvetila tudi sistematičnemu zblizanju obeh narodov na področju umetnosti, znanosti in književnosti. Sklenjeno je bilo pozvati tozadevne organizacije v obeh državah, v kolikor obstojajo in se imajo šele ustvariti, naj prično pripravljati konkretne ukrepe za dosegaj ciljev, ki sta si jih postavili obe vladi za ojačenje intelektualnih odnosov med Zvezo sovjetskih socialističnih republik ter Češkoslovaško.

Pri razgovorih se je podrobno proučil sedanjí mednarodni položaj v Evropi s stališča miru. Zastopniki obeh držav so morali ugotoviti, da se čustvo negotovosti glede na splošni mir, ki se je v zadnjih letih postalil evropskih držav, ni umaknilo, temveč se je nasprotno še ojačilo. Pri raznih mednarodnih posvetovanjih, kakor tudi na sestankih državnikov v Zenevi, se je moglo ugotoviti, da so predlagani ukrepi za kolektivno organizacijo varnosti evropskih držav zadeli vedno ob ta čimtelj. Ugotovljeno je bilo, da imajo udeleženci razgovorov v Moskvi, da ima v sedanjem času učinkovito uresničevanje organizacije varnosti na podlagi nedeljivosti miru izreden pomen. Udeleženci posvetovanj v Moskvi so ugotovili,

da sta pred kratkim sklenjeni pogodbi o medsebojni pomoči med Sovjetsko unijo in Francijo na eni strani ter med Sovjetsko unijo in Češkoslovaško na drugi strani samo delno uresničevanje teh ukrepov, ter so potrdili sklep svojih vlad, da nadaljujejo prizadevanja za odstranitev ovir, ki so napoti splošni organizaciji kolektivne varnosti. Kot podlaga za sodelovanje obeh držav se smatra nujno odkritosrčno stremiljenje po ojačenju miru v prid vseh evropskih narodov.

Obisk v Leningradu

Leningrad, 13. junija. r. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš si je včeraj s svojim spremstvom prispel v Leningrad, si je ogledal Smolni inštitut, Eremitaže in Dom kulture. Prisostvoval je tudi v državnem gledališču predstavi Tolstojevskega »Petr I.«. Pri tej priliki mu je občinstvo pridelilo navdušene ovacije. Po predstavi so mu v Domu sindikatov zastopniki oblasti in predstavniki znanosti, umetnosti in literature pridelili svečan sprejem.

Predsednik ukrajinskega sveta ljudskih komisarjev Ljubčenko je poslal češkoslovaškemu zunanjemu ministru dr. Benešu brzojavno povabilo, naj obišče tudi Kijev. Poučeni sovjetski krogi trdijo, da je dr. Beneš povabilo sprejel in da bo ostal v Kijevu tri dni.

V soglasju s Francijo
Pariz, 13. junija. r. »Oeuvre«, ki piše o obisku češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša v Rusiji, pravi med drugim, da je popolnoma v skladu s politiko miru zapadnih velelilih, zlasti pa v obziru politike, ki jo vodi Francija.

»Tempe« je zelo zadovoljen za uspehi Beneševga obiska v Moskvi. Rusija poklanja po mnenju lista čim daljšo večjo pozornost evropskim vprašanjem in kaže zanje globoko razumevanje. Posebno važno je, da se je Moskva izrekla za neodvisnost Avstrije.

Japonska okupira Kitajsko

Japonska se hoče polastiti vse severne Kitajske ter jo priključiti Mandžuriji — Ker je kitajska vlada japonske zahteve odklonila, bo prišlo do nove vojne

London, 13. junija. z. Iz Pekinga prihajajo vedno bolj vznemirljive vesti, ki prihajajo vedno bolj vznemirljive vesti, ki pričajo, da hočejo Japonci na vsak način okupirati vso severno Kitajsko in jo priključiti Mandžuriji, južni Kitajski pa vsiliti svoj protektorat in dobiti tako v svojo oblast skoro ves Daljni vzhod. Sedaj, ko je kitajska vlada že pristala na to, da se ustanovi v severni Kitajski širok demilitariziran pas, ki bi bil pod upravo Japonske in ki naj bi tvoril jamstvo za red in mir, je stavila Japonska nove ultimativne zahteve, ki so za Kitajsko docela nesprejemljive in ki utegnejo preko noči poostriiti položaj in dovesti do nove vojne med Kitajsko in Japonsko. Japonska zahteva, naj se umaknejo iz severne Kitajske in notranje Mongolije vse redne kitajske čete, dočim bo neredne čete sama zadržala: prav tako pa naj zapuste svoja mesta vsi kitajski uradniki pričleni od guvernerja pa do najnižjega državnega namestnika, na mesto njih pa imenujejo japonske, ki jih bo predlagala Japonska in ki so na glasu, da so prijatelji Japonske in zgovorniki njene politike. To je direktno poseganje v suverenost Kitajske, ki je s svojo popustljivostjo že itak do skrajnosti pokazala svojo miroljubnost. Japonska je stavila za svoje zahteve kratek rok, ki je potekel danes popoldne. Kitajska vlada je Japonske zahteve zavrnila.

V Pekingu je zavladala velika panika, ker računajo s tem, da bodo Japonci s silo uveljavili svoje zahteve. Vsi vlaki proti jugu so prenapolnjeni z begunci, ki v trumah zapuščajo mesto in beže proti jugu, ker računajo, da se bodo vsak čas pričele sovražnosti. Japonci so že začeli izkrcavati svoje čete na kitajskem ozemlju in se pripravljajo na to, da vkrakajo tudi v južne pokrajine. Nankinška vlada je imela vso noč trajajoča posvetovanja. Sklenila je nasloviti apel na Zedinjene države in evropske veleliti ter jih prositi za pomoč. Japonci so za to zvedeli in takoj sporočili nam-

kinški vladi, da bo imel tak korak za Kitajsko najneugodnejše posledice, ker se Japonska ne bo ozirala na intervencije drugih, mrtveč do kraja izvela svoj načrt. Splošno vlada prepričanje, da se bo pričela nova vojna med Japonsko in Kitajsko.

Deklaracija čsl. vlade

Praga, 13. junija. z. Takoj po konstituiranju novega češkoslovaškega parlamenta dne 28. t. m. bo ministri predsednik Malypetr v vladni izjavi objavil delovni načrt vlade. Pričakujejo, da bo vlada v tej izjavi zavzela stališče tudi glede na posamezna važnejša politična vprašanja, predvsem o nemških manjšinah. Vlada bo med drugim poudarila, da hoče nadaljevati politiko demokratskega sodelovanja ter energično nastopiti zoper vse protidržavne in protidemokratske elemente. Parlament bo moral na eni izmed prvih sej sklepati tudi o podaljšanju pooblastitvenega zakona.

Vremenska napoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved za petek: Jasno in vroče.

LUBLJANSKA BORZA.
Devize (z všteto premijo 28.5 odstot.).
Amsterdam 2952.45 — 2967.06, Berlin 1756.08 — 1769.96, Bruselj 738.47 — 743.53, Curih 1424.22 — 1431.29, London 214.98 — 217.03, Newyork 4327.88 — 4364.19, Pariz 287.82 — 289.26, Praga 181.76 — 182.86, Trst 360.32 — 362.40. Avstrijski šiling v privatnem kpliringu 8.75 — 8.85.

INOZEMSKA BORZE

Curih, 13. junija. Beograd 7.—, Pariz 20.21, London 16.18, Newyork 306.876, Bruselj 51.90, Milan 25.275, Madrid 41.91, Amsterdam 207.30, Berlin 123.70, Dunaj 57.90, Praga 12.77, Varšava 57.90, Buharesta 3.05.

Popoln uspeh velesejma

Velesejske prireditve imajo velik pomen zlasti danes — Zadovoljni so obiskovalci in razstavljalci

Ljubljana, 13. junija. Tudi zadnja velesejska prireditve je upravičeno obtožila velesejske, ki je postal propagandno gospodarska organizacija, brez katere si zdaj sploh ne moremo več misliti gospodarskega življenja. Vsaka velesejska prireditve je pa tudi dokaz, da je velesejskem potreben kot prosvetni čimtelj, saj so gospodarskim razstavam vedno pridružene še druge razstave poučnega značaja. Poseben pomen ima velesejskem tudi zato, kar propagira nakup domačih obrtnih izdelkov in sploh domačega blaga. Naši skromni obrtniki nimajo nobene druge prilike, da bi lahko pokazali svoje izdelke in cenene izdelke širšemu krogu odjemalcev. Prejšnja leta so nekateri gledali skeptično na naš velesejskem, češ da nima bodočnosti in ne pomena ter bo moral likvidirati. Priznati je treba, da bi brez poštenosti prirediteljev velesejskem že zdavnaj likvidiral, čeprav je še tako potreben. Kljub temu, da niso vedno naši popolnoma razumevali, se jim je vendar posrežilo dokazati, da je velesejskem posebno potreben zlasti danes, ko se vedno bolj krči konzum, potreben. Ker je najboljša propaganda za nakup blaga in za pomnoženje trgovskih zvez.

Dovolj značilno je, da so letos morali zelo varčevati z razstavnim prostorom; vse je bilo tesno zasedeno in izkazalo se je, da je velesejskem že pretesno. To kaže, da je organizacija v dobrih rokah, pa tudi, da se razstavljajoči zavedajo vedno bolj pomena ljubljanskega velesejskega. Letos je bilo 718 razstavljavcev. Inozemske trditve so bile dobro zastopane, bilo jih je 192, kar pač upravičuje naziv prireditve — mednarodni uzočni velesejskem. Toda velesejskem bi bil prav tako potreben, če bi na njem razstavljale same domače trditve. Poseben se kaže še vedno potreba po tesnejšem gospodarskem sodelovanju z drugimi pokrajinami v državi, zlasti z večjimi mesti.

Gospodarsko razstavo je letos posebno poudarila avtomobilska razstava, ki je dosegla lep uspeh tudi v poslovnem pogledu. Zaradi pomanjkanja prostora niso mogli razstaviti avtomobilov kakor so želeli, zato je bila razstava ločena v dveh pa-

viljonih. Poučni značaj je imela gasilška razstava, ki pa tudi ni bila povsem takšna, kakršno so si zamišljali, ker je bilo premalo prostora in nekateri odnosi se niso dovolj zavedali pomena razstave ter niso sodelovali. Vendar je razstava dosegla svoj namen ter je prikazala, da je gasilška organizacija v naši banovini na visoki stopnji in da je najpotrebnejša ter bi zaslužila mnogo večje razumevanje za svoje delo. Kdor si je ogledal številke, ki govorijo o delu gasilstva za bližnjega, bo pač znal ceniti njegov pomen. Gospodarski pomen je imela tudi razstava »Živalec«, kajti pri nas je še zelo potrebna propaganda, zlasti tako poučna ter nazorna, za umno rejo malih živali. Kakor vselej, je tudi ob tej priliki pohvaljena razstava prikazala delo naših obrtnikov v najlepši luči. Zanimanja za krasno pohištvo je bilo mnogo in je bilo sklenjenih precej kupčij. Cene so pa tako padle, da se mizarji že upravljajo za obstanek.

Krona dosežanih gospodarskih razstav na velesejskem je bila letošnja, ki je bila tudi najbolj privlačna, zlasti zaradi modne revije. Modna revija je imela vedno toliko obiskovalcev, da so mnogi želeli, naj bi jo še podaljšali. Pozitivno je, da na modnih revijah niso delali reklame za luksuz, temveč, da so predvsem dokazovali ter dokazali sposobnost domačih modnih salonov in da lepa, moderna obleka ni več luksuz za ženski svet, ki se obrača na domače trditve. Zvezji gospodinj, zlasti razstavnem odseku, moramo posebej čestitati, da je tako poredno uredila lepo zameš. Naša oblačila obrt se je tako izkazala na modni reviji, da jo lahko kvalificiramo na velesejskem stopnjo; seveda je pa modna revija z razstavo tudi najlepši dokaz, da je Zveza gospodinj ena najdelavnejših ženskih organizacij.

Da je velesejskem dosegel popoln uspeh, dokazuje tudi dober obisk, saj je bilo med 115.000 obiskovalcev. Tudi banovine poslovnih uspehov je v primeru z neurejenimi gospodarskimi razmerami zadovoljiva. Prireditelji so se lotili dela za jesensko razstavo, ki bo od 5. do 16. septembra, z upravičenim optimizmom.

Sportniki se pripravljajo za olimpijado

V soboto in nedeljo bo v Ljubljani olimpijski dan s pestrim sporedom — Nastopili bodo Sokoli in sportniki vseh panog

Ljubljana, 13. junija. Po vsem svetu se mrzlično pripravljajo za olimpijske igre, ki bodo prihodnje leto v Berlinu. Vse države tekmujejo, da bi posale čim večja zastopstva, zavedajo se, da more sportnik včasih več koristiti državi kakor vsi diplomatski razgovori. Države poklanjajo v ta namen znanstvene prispevke, sportniki sami pa še posebej zbirajo, da bodo na olimpijadi čim bolj preskrbljeni in pripravljeni, ker pomeni dobra in temeljita priprava polovico uspeha. Pri nas lahko računamo le na malenkostno podporo države in so zato sportniki prisiljeni, da sami poiščejo sredstva, ki naj jim omogočijo pot na olimpijado. V ta namen bodo praznovali po vsej državi olimpijski dan, čigar čisti dobiček je namenjen jugoslovenskim reprezentantom, ki nas bodo zastopali na tekmi narodov vsega sveta.

Olimpijska dneva bosta v Ljubljani v soboto in nedeljo. V vzajemnem sodelovanju so se združila vsa sokolska društva in sportne organizacije, da bo olimpijska manifestacija čim dostojnejša. Slovenci se moramo zavedati potrebe, da spravimo v jugoslovensko zastopstvo največ tekmovalcev. Olimpijska sokolska vrsta bo sestavljena pretežno iz telovadcev dravske banovine, prav tako pa bodo zimsko sportno reprezentanco sestavljali po večini slovenski sportniki. Tudi v drugih panogah bo dravska banovina prispevala velik del tekmovalcev. Lahkoatletike in plavalne reprezentance si brez nas skoraj ne moremo predstavljati. Zato je naša dolžnost, da v največji meri podpremo priprave za udeležbo na olimpijski fond. Prepričani smo, da bo Ljubljana storila svojo dolžnost in da ne bo zaostala za drugimi kraji naše države, ki bodo tudi dali svoj obolus, čeprav ne bodo poslali nobenega tekmovalca.

Olimpijski odbor je za soboto in nedeljo pripravil pester sportni spored. Na letnem telovadišču ljubljanskega Sokola v

Tivoliju bo v soboto zvečer olimpijska akademija z izbranim sporedom ob sodelovanju vseh ljubljanskih sokolskih in sportnih organizacij. Izbrana vrsta najboljših telovadcev bo nastopila s prostimi vajami in v orodni telovadbi. Težka atletika, ki je sport močnih moških, bo pokazala grško rimsko rokoborbo in dviganje uteži. Ekshibicijski nastop v boksanju bo nedvomno zanimal občinstvo. Na sporedu bosta ta večer tudi sabljanje in table tenis, kot za ključke pa nekaj točk lahke atletike. Vse spored je sestavljen tako, da bo v dveh urah končan.

V nedeljo bo po spored nadaljeval. Na novem »Jadrancem« igrišču v idilični koloniji bo hazenska tekma dveh najboljših družin. Popoldne bodo na igrišču »Hermesa« kolesarske in motociklistične dirke, na račun pa bodo prišli tudi prijatelji nogometa, ko bodo lahko prisostvovali derbiu dveh najmočnejših moštev Ljubljane. Olimpijski dan bodo zaključile večerne plavalne tekme v kopališču »Iliriji«. Dohodki vseh teh prireditev so namenjeni olimpijskemu fondu, razen tega pa se bo prodajal še poseben olimpijski znak po 5 in 1 Din. Upajmo, da v nedeljo ne bo Ljubljancina brez tega znaka.

Olimpijske igre so že pred vratmi. Zimska olimpijada, ki bo od 6. do 16. februarja 1936 v Garmischu, je že skoro zaključila sprejemanje prijav. Naš olimpijski odbor je za naše tekmovalce rezerviral 40 postelj v penzionu »Helene«. Oskrbja je precej draga in stane okoli 140 Din na dan za osebo. Tako veliko število je rezervirano zato, ker bodo našo zimsko sportno moštvo poleg smučarjev sestavljali tudi drsalci in hokeisti na ledu. Poletna olimpijada bo pozneje meseca junija v Berlinu in bodo zaradi bližine vse evropske države poslale izredno mnogoštevilna zastopstva. Ako nečemo zaostati, moramo poskrbeti vsi, da bo olimpijski dan čim bolj uspeh.

Spomin na osvoboditev slovenskega Korotana

Predavanje tajnika Legije koroških borcev Štaudegerja v Trbovljah

Trbovlje, junija.

V spomin na zgodovinske borbe pred 16 leti na koroški fronti, ko so odredili mlade jugoslovenske vojske v zmagovitem poletu prodirle močno utrjene postojanke avstrijskega Volkswehra pri Dravogradu, Kotljah, Črni, na Jezerskem in Ljubelju ter nato v zmagovitem pohodu zasedle vse slovenski Korotan z zgodovinskim Gosposvetskimi polji je priredil glavni odbor Legije koroških borcev 6. junija v gostinjski v Trbovljah javno predavanje o zgodovini slovenskega Korotana in o ofenzivnih operacijah naše vojske, ki jih je vodil takratni komandant dravske divizije, divizijski general Krsta Smiljančič.

Predavanje, ki se ga je udeležilo izredno veliko število koroških borcev in v jugoslovske vojske služilcev kadrovec, je po kratkem pozdravu otvoril predsednik glavnega odbora legije g. dr. Janez Jenšterle, ki je ugodoma kratko pojasnil pomen zborovanja, nato pa podal besedo predavatelju, tajniku legije g. Štaudegerju, ki je v daljšem temeljito zasnovanem predavanju orisal vsi zgodovino slovenskega Korotana izza sive davi-

nine, ko so vladali našemu narodu onstran Karavank še knezi in vojvode slovenskega rodu, do najnovejše dobe po prevratu, ko smo se žal zaman prizadevali, da bi ohranili pravično in junaško zavajevanje našo davno last, zibelko slovenstva — naš tužni Korotan. — Ko so mladi, idealni borci pod vodstvom naših narodnih junakov, pokojnega poročnika Malgaja, majorja Lavriča, kapetana Kneza in Martinčiča in drugih prve dni po preobratu začeli prodirati preko Dravograda in Karavank v slovenski Korotan, da priključijo mladi porajajoči se Jugoslaviji tudi slovenski Korotan kot davno lastnino južnih Slovencev, so že prve dni brez večjega odpora zasedli vse slovensko ozemlje na desnem bregu Drave od Dravograda preko Velikovec do Podkloštra v Zilski dolini. Junaški major Lavrič je koncem novembra 1918 vendar zasedel mesto po jugoslov. četah, je pa to odločno namero opustil, ker se je čutil s svojo 56 moč broječo četico le preslab za izvedbo te težke in odgovorne naloge. Medtem se je organizirala avstrijska Volkswehr v močno obrambo, zato tudi naši juna-

ki brez novih ojačanj iz zaledja niso mogli misliti na take nove operacije, ki bi prinesle končno odločitev na koroškem. Avstrijska Volkswehr je postajala vedno bolj bojovita, za to je bilo treba z naše strani misliti na odločen sunek, zlasti, ker so preleže čete Volkswehra koncem aprila 1919. v ofenzivo in so ogrožale vse dotlej pridobitve naših čet. V teh obrambnih bojih je padel eden najidealnejših borcev za svobodo slov. Korotana, naš narodni junak poročnik Fran Malgaj, teško ranjen pa je bil junaški osvoboditelj slovenskega Roža, major Lavrič.

Tedaj se je naša vlada odločila, da z energičnimi ukrepi uredi koroško vprašanje. Sestavljen je bil točen načrt ofenzive, ki se je začela 28. maja 1919. na ohi fronto ob Karavankah hkrati. Organiziranih je bilo 5 odredov, in sicer Labudski pod komando pokojnega generala Maistra, koroški pod komando polkovnika Ljubomira Mariča, sedanjega načelnika glavnega generalštaba, jezerski pod komando polkovnika Milenkoviča, ljubljanski pod komando polkovnika Tripkoviča, jezerski odred pa je bil na levem krilu operativnih odredov v rezervi. Skupaj je prodiralo 2 batalijonov pešadije, 4 eskadroni konjenice, 20 baterij artiljerije ter 270 strojnih pušk. 30. maja so čete v zmagovitem prodiranju zasedle Borovlje, 2. junija St. Pavel, 3. junija Velikovec, 5. junija pa so zasedle čete odreda polkovnika Mariča Celovec in Gosposvetsko polje. — Z zasedbo Celovca in Gosposvetskega polja je bila ofenziva naših čet končana. Trajala je deset dni. Najhujše borbe je imel koroški in labudski odred, ki sta imela v sestavi slovenske polke. Borbe zlasti težke pri Črni, pred Dravogradom, pri Labudu in St. Pavlu, pa tudi zapadno od Velikovec. Ta ofenziva je zahtevala 52 mrtvih in čez 200 ranjenih. Vseh koroških bojnih pa je padlo preko 150 mrtvih, ranjenih pa je bilo preko 600 naših borcev.

Naša borba pred 16. leti, ko smo z dragoceniimi krvnimi žrtvami naših najboljših sinov zmagoslavno zavajevali slovenski Korotan, je bila upravičena in naša zmagazastna, zato smo verovali, da bo tudi mednarodna uvaževana. Toda varali smo se, kajti nam sovražni diplomaciji je uspelo znova zaslužiti naš bedni rod v tužnem Korotanu ki je dolga stoletja željno hrepenel po svoji narodni svobodi. Predavatelj je nato obirno slikal današnji položaj naše narodne manjšine v slovenski Koroški. Legija koroških borcev je vzela v svoj program najodločnejšo borbo za pravice koroških Slovencev zlasti v pogledu zaštite manjšinskega šolstva, ki ga naši severni sosede kljub obvezam, ki so jih prevzeli z mirovnimi pogodbami nečesto izvajati. Tozadevno je bila sprejeta primerna spomenica, ki jo bo glavni odbor poslal kr. vladi v Beograd.

Tajnik legije je razložil članstvu namene in cilje Legije v smislu pravil, nato pa je predložil dosedanje delo glavnega odbora. Dasiravno deluje legija šele nekaj mesecev, ji je uspelo zanesi svoje ideje med najširše plasti našega naroda. Tako so ustanovljene postojanke že v Kranjski gori in Lendavi, v Celju, Gornjem gradu, Guštanju, Prevaljah, Mežici, Trzinu, Bledu, na Jesenicah, v Bohinjski Bistrici, v Ljubljani, v Radečah, v Rajhenburgu, v Ribnici, Kočevju, v Sodražici, v Vidnu-Dobrepolje, v Domžalah, v Hrasniku, na Doli in Laškem. Kakor hitro bo Legija izvršila organizacijo v Sloveniji, bo krenila na jug, da tudi tam zbere vse one idealne borce, ki so se po preobratu borili ramo ob ramo s slovenskimi borci za svobodo tužnega Korotana.

Končno je bilo sklenjeno, da se spričo tekega položaja v rudarskih revirih dravske banovine glede na vesti o nameravanem znanju narodu za državne železnice zaprosi načelnika glavnega generalštaba generala Mariča, da skuša na merodajnih mestih odvrniti nevarnost, ki preti našemu delovnemu narodu na eni, in državni obrambi na drugi strani s postopno demontažo slovenskih rudnikov, ki se izvaja z vsakoletnim zniževanjem naročil in cen premoga.

Tovariši planinci!

Poletna planinska sezona se je pričela. Naše gore so spet oživele in iz dneva v dan bodo naraščale množice turistov iz naše države in tujine, ki bodo zalele prebiti par srečnih dni v mirnem dostojanstvu planin.

Tovariši! Tudi ti boš v prostem času pohitel v gore. Z društvenim znakom boš vidno poudarjal, da pripadaš oni organizaciji, ki ji je izvršeni smoter gojiti idealno planinstvo. Zavedaj se, da te kot člana tvoje organizacije marsikdo kritično opazuje in posluša. Dokazi s svojim vedenjem in govorjenjem, da ne pripadaš družini planincev samo po izkaznici in znaku, ampak po srečnem v tebi vedno vso pomoč pri izvrševanju svojih čisto nealnih dolžnosti. Z vgladom, če teba pa tudi s primerno a vpludno besedo opozori vsakogar, ki se obnaša ali govori nedostojno, da se nahaja v planinah, to je v svetisti, kjer za take ljudi ni mesta.

Pazi tovariši na vse naprave v planinah. Znano ti je s kakšnimi žrtvami je zvezana graditev koč, potov, orientacijskih naprav in sploh vsega, kar v planinah čisto tako nujno rabiš. Ne daj se nikdar zapeljati po prešerni veselosti, ki se rada polasti planinca, ko se mu sprosti duh. Nepremišljena dejanja, ki se priložnostno obiskovalcu planin še odpušči, se šteje tebi že v zlo. Pomagaj s svojim vgladom in vplivom od tega, da izgine nepotrebno vpijje, vriskanje in jodlanje po naših planinah. S tem boš najbolje izpolnil svojo planinsko zvezo.

Še nekaj tovariši! Ali si lahko predstavljaj naše gore brez — cvetja? Naše gore brez planink, murk, rododendrona, jegliča itd.? Naše gore bi postale puste. Pomisli, da se z enim samim utriganim cvetom uniči toliko in toliko semen, katerih vsako bi bilo možno pogati nov cvet. Tvoja dolžnost je, da preprečiš, koder utegneš, nepremišljeno trgiranje planinske flore.

Tedaj na kratko, tovariši: Pokaži poudar, da si pravi otrok planin!

Planistovski klub Skala.

SPORT

Bratstvo (Jesenice) : Domžale 2:1. V ponedeljek je bila na igrišču »Bratstva« na Jesenicah prijateljska tekma med SK »Domžale« in SK »Bratstvo«. Zmagali so domačini z 2:1. Tekma je bila zelo zanimiva. Domžalčani so igrali zelo pošteno, moštvo je tudi zelo disciplinirano. Sod: je dobro in nepristransko g. Ehrlich.

Morilci Penkove izsledeni

Kot osumljene umora so orožniki aretirali štiri ženske in dva moška

Ljubljana, 12. junija. Strahoviti umor pri Domžalah bo po zasluzi vestnih orožnikov najbrže popolnoma pojasnjen že v teku današnjega dneva. Orožništvo na čelu s komandirjem g. Skokom je bilo ves čas odkar je bil zločin odkrit, neprenehoma na delu, da izsledijo zločinca. Preiskava se je vršila v razne smeri, kmalu pa je krenila v pravo. Orožniki so zaslišali veliko število oseb po okoliških vaseh, naposled pa na podlagi obremenjujočih okoliščin aretirali šest oseb, ki so živele s pokojno Marijo Penkovo v najožji sosesčini in stikih. Med aretiranci so štiri ženske in dva moška. Umorjena Penkova je bila na nogah povezana z močnim platnenim trakom. Ob priliki hišne preiskave v hiši umorjenke, a ne v njenem stanovanju pa so orožniki našli sedaj ostanek tega traku...

Kdaj je bila Penkova umorjena še ni popolnoma točno ugotovljeno, vendar pa vse kaže, da je bil bestialen zločin izvršen 26. ali 27. februarja. Orožniki so namreč dognali, da so Penkovo videli zadnjič 26. februarja dopoldne, kasneje je ni nihče več videl. Na podlagi dosedanje preiskave se lahko sodi, da je bila Penkova umorjena zgolj iz koristi ljubja. Morilci so se hoteli namreč polastiti njene zlatnine, ki jo je precej hranila doma, nadalje obleke, končno pa je šlo tudi za stanovanje in njivo, ki si jo je izgovorila Penkova, preden se je odločila za izročitev hiše in posestva.

Penkova je bila, preden so jo morilci vrgli v vodo, najbrže zadavljena. V tolmunu Rače, kjer je ležalo truplo, so našli večerj tudi okrog 30 kg težak kamen in pa nekaj ostankov vrvi.

Regulacija Sore

Spomladanske vode so povzročile mnogo škode — Nujna potreba boljših železniških zvez za kopalce

Ljubljana, 13. junija. Jesenske kakor tudi pomladanske povodnji so močno škodovala bregovom Save, zlaste pa Sori in sicer v prvi vrsti pod Škofjo Loko v Reteah in v Gorenji vasi. Tamkaj je divjala voda vsa besna in odnesla tisoče metrov zemlje. Besneči element je podiral in ruval velika drevesa ter jih odnašal s seboj. Sora je na dolgi črti popolnoma izpramenila svoj tok ter se na nekaterih mestih približala hrbtu skalovitega, ponekod pa poračenega brega, pod katerim so bile prej stare poračene rečne naplavine. Še čudovitejša je razlila reka zemljo na širokem ozemlju med vasio Soro in Godešcem. Korito je mnogo bolj vijugasto kakor prej in pritiska vsa množina vode zlasti ob levi breg, ki je v stalni nevarnosti, da ga odplavi do vnožja podaljšane hribine.

Zupanstvo v Stari Loki se je pri oblatvini ponovno zavezalo za to, da se vsaj v večjem delu pod Godešcem in Reteami izvede regulacija Sore in je že jeseni pričelo z regulacijskimi deli. Kar je bilo v tem pogledu storjenega, je voda potrgala in poruvala, a se spomladaj pričela širokopotezna dela. Višja, tik pod Reteami so ponovno položili fašine in zabili kole, višje gori pa kopljejo več sto metrov dolgo, novo strugo, da usmerijo sedaj krivenciasti tok naravnost. Vsa dela izvršujejo s sredstvi iz bednostnega fonda. Za dovršitev teh del je občina dolžna prejela od banke uprave že okrog 100.000 Din, potrebna pa bo še nadaljnja izdatna podpora. Pri regulacijskih delih, ki napredujejo zaradi pomanjkanja tehničnih pripomočkov, zelo počasi, je zaposlenih okrog 40 delavcev, seveda domaćinov.

V nevarnosti, da ga odnese voda, je bilo domala tudi že rečeško kopališče, ki ga pozna velika večina ljubljancov. Sora je zaradi svoje toplote najidealnejša voda za kopanje in je naravnost zdravilna, ker vsebuje, kakor je dokazano, veliko železa. Kot kopališče so Reteče, kamor prihajajo v vročih poletnih dneh, zlasti pa ob nedeljah ogromne množice kopalcev, res izredno priljubljene. Zadržali so tja že pred leti in prav zato je bilo pozneje zgrajeno tam tudi železniško postališče. V zadnjih letih so postale Reteče sploh letoviški kraj in je zraslo tam okrog lepo število novih hiš in vil. Ob nedeljah prihajajo k Sori v Reteče mnoge družine, ki na bregovih kuhajo in pečejo ter se vasele življenja in sproščenja v božji naravi. Je to najidealnejši kraj za kampiranje in bi mnogi kopalci prav gotovo šele narašale ob primeren razumevanju železniške uprave za stvar. Občina Stara Loka in Medvode sta poslali te dni prometnemu ministru prošnjo za nekatere ugodnosti posestnikom kopališč na njunem teritoriju. V prvi vrsti naj se uvedejo kopalna karte po nižjih cenah tudi za vse redne vlake in sicer v času od 1. julija do 15. septembra. Nadalje je potrebno, da se na postajališču Gorenja vas-Reteče ustavi tudi turistijski vlak, ki vozi ob nedeljah in praznikih. Ta res skromna zahteva je važna, saj je veliko ljudi, ki so se morali doselej voziti ali samo do Medvode ali pa do Škofje Loke, nakar so bili prisiljeni hoditi dobro uro peš naprej ali nazaj do Reteč, kamor so bili namenjeni. Kopalni vlak, ki odhaja iz Ljubljane šele popoldne, je prepozen, saj je v poletju mnogo ljudi, ki hočejo zunaj prebiti ves dan. S primerno uvidenostjo bi najbrže promet z vlaki narasel in bi se gotovo povečali dohodki železniške uprave.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Četrtek 13. junija katoličani:

Anton, Zlata.

Kino Matice: Prodava Venera.

Kino Ideal: Arena strasti.

Kino Dvor: V svitu sora.

Kino Siska: Knežinja caršava.

III. sklepna produkcija šole Glasbene Matice ob 18.15 v Filharmonični dvorani.

Večer ruske zborovske glasbe ob 20. v »Slogini« glasbeni dvorani.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Mr. Šušnik, Marjtin trg 5. K.

Rail, Gosposvetska cesta 10 in Bohinje ded., Cesta 29. oktobra.

Naše gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri.

Četrtek, 13. v času obiskanja. C.

Petek, 14. Zlato tele. A.

Sobota, 15. V času obiskanja. B.

OPERA.

Začetek ob 20. uri.

Četrtek, 13. junija: Kratko življenje, opera in balet Petruška. Red Četrtek.

Petek, 14. junija: zaprt.

Sobota, 15. junija: Boccaccio. Red A.

Nedelja, 16. junija: Gorenjski slavček.

Izven. Zlata cene.

Premiera Gounodovega »Fausta« bo prihodnji teden. V popolnoma novi režiji in zasedbi bo opera gotovo na novo pritegnila zanimanje našega občinstva.

Smrtna nesreča pri nabiranju šmarnic

Jesenice, 13. junija.

V ponedeljek popoldne je šel 22letni Lovro Rabič, sin malega posestnika s Hrušice pri Jesenicah, v družbi svojega brata in dveh prijateljev nabirat šmarnice. Ubrali so jo na Možaklo v smeri proti Dovjem. Prišli so do strmega skalovja, kjer so opazili goste rastoče šmarnice. Lovro je mešnil, da bi skale preplezali, toda ostali trije tega niso hoteli tvegati, ker se jim je zdelo skalovje prestrmo. Zato so šli okrog skalovja, Lovro pa je začel plezati. Čez čas so začeli klicati Lovra, ki pa se ni odzval. Mišlili so, da je odšel domov, kjer ga pa niso našli. Stikali so po vsej Hrušici v prepričanju, da je morda v kaki gostini, a je bilo vse zaman. V torek zjutraj so jo še enkrat ubrali na Možaklo naravnost pod skalovje, kjer so ga videli zadnjičkrat. Res so ga našli tam v prepadu vsega razbita in mrtvega. Padel je kakih 50 m globoko in priletel tako nesrečno, da je bil najbrže takoj mrtav. Ponesrečenega fanta so prenesli na njegov dom v Hrušico, v sredo popoldne pa so ga pokopali na župnem pokopališču na Jesenicah.

Mostni pogrebni zavod Občina Ljubljana

V globoki žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da nas je za vedno zapustil naš predobri soprog, oče, brat, stric, svak in tast, gospod

ŠKULJ RUDOLF,

posestnik in gostilničar »Pri Amerikancu«

dne 13. t. m. po kratkem trpljenju, v 62. letu starosti.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto 15. junija ob 4. popoldne iz hiše žalosti, Sv. Florijana ulica 20, na pokopališču pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 13. junija 1935.

Globoko žalujoče rodbine: ŠKULJ, VESEL, LADIHA in BACH

Tel. 21-24 ELITNI KINO MATICA Tel. 21-24
GLOBOKO ZNIZANE CENE

Danes ob 4. in 9.15 uri zvečer JOANA CRAWFORD v sijajnem filmu

P R O D A N A V E N E R A

Nov Paramountov žurnal

DNEVNE VESTI

— Planinci, člani SPD! Društvena pravila SPD določajo v § 8. c), da izžubi članstvo redni in izredni član SPD, ako kljub opominu v teku prvega polletja ne plača članarine. Člani SPD, ki plačajo članarino po 1. juliju, morajo plačati razen članarine še zamudnino. SPD v Ljubljani vabi planince, ki doedaj članarine za 1. 1935 še niso plačali, da takoj, najkasneje pa do 30. t. m. poravnajo za leto 1935 določene članke prispevke v društveni pisarni, Aleksandrova cesta 4 ali po Poštni hranilnici na č. rač. št. 11.004.

— Putnikovi avtobusni izleti. Logar-eka dolina 16. in 20. junija. Cena 125 Din. Opatija 23. junija, 195 Din. Prijave za Opatijo sprejema »Putnik« v Ljubljani do 19. junija.

— Drugi Putnikov avtobusni izlet v Bruxelles bo od 1. do 12. junija. Cena 4135 Din za osebo. Prijave do 24. junija.

— Popusti za potovanje po češkoslovaških železnicah. Da se olajša potovanje po češkoslovaški, je uprava češkoslovaških železnic dovolila znatne popuste tujim obiskovalcem. Z veljavnostjo od 15. maja do 31. oktobra 1935 se odobrava inozemskim obiskovalcem češkoslovaške pri najmanj 6dnevnom bivanju 66 in dve tretjinsko odstopno znižanje vozne za direktno ali krožno povratno vožnjo. Popust se daje na podlagi nakaznice, veljavne 60 dni, ki jo izdajajo postajni in prometni uradi po predložitvi potnega lista in voznega lista (za normalno ceno) za vožnjo iz obmejnega postaja v češkoslovaško. Prodajna cena nakaznice je 5 Kč. Za natančnejšo informacijo te ugodnosti podajamo izvešček iz izvršnih predpisov, ki so bili poslani železniškim direktorom in izvršnim uradom: Nakaznice sme izdajati in potrjevati vsak postajni ali prometni urad na podlagi potnega lista in predloženega voznega lista (vedno za normalno, ne pa znižano ceno) za potovanje z obmejnega postaja do kateregakoli mesta v ČSR. Vožni listki iz notranjih postaj niso podlagi za izdajo nakaznice. Potujoče občinstvo iz tujine naj pri prihodu v namembno postajo ČSR ne oddaja svojih vozovnic vratarju, temveč zahteva takoj po prihodu v kolodvorskem uradu nakaznico za popust. Kot inozemski potni list se priznava tudi potni list, izdan od češkoslovaške konzularnega urada v tuzemstvu in opremljen s potrdilom češkoslovaške konzularnega urada v tujini, da ima imetnik stalno bivališče v tujini. (Velja za češkoslovaške državljane, ki živijo stalno v tujini.) Vožni listki sme imetnik nakaznice nastopiti kadarkoli v času, ki je na nakaznici naveden, in sicer s katerekoli postaje češkoslovaških državnih železnic. Namembna postaja vozovnice sme biti le obmejni postaja češkoslovaške (državna meja). Ako zahteva imetnik nakaznice za povratno vožnjo vozovnico v najkrajši ali časovno najugodnejši smeri, se mu izda običajna pisana vozovnica s popustom 66 in dve tretjinsko odstopno eventualno polovično znižana vozovnica, v kolikor bodo v zahtevani relaciji tiskane. Ako pa bi imetnik nakaznice hotel izvršiti povratek po ovinku ali po krožni poti, naj se mu izda krožna vozovnica.

MILO LA TOJA

ki ima v sebi med drugim učinkovite snovi iz radioaktivnih vrelcev svetovno znanega kopališča La Toja v Španiji.

— Ameriški Slovenci na parniku »Normandie«. »Normandie«, najnovjši in najrazkošnejši francoski ekspresni parnik, je po štiridnevni vožnji sredno pristal v New Yorku. Priboril si je sinji trak Atlantika, kajti še nikdar doslej ni bil Atlantik premagani v rekordnem času štirih dneh. Tudi naša Slovenec, živčevje v Ameriki, je zamašila misel, preživeti štiri nepozabne dni v čarobnem okvirju na Oceanu plavajočega mesta. Zato so sklenili organizirati svoj letošnji izlet v domovino na tem bajnem pomorskem velikanu. 50 Jugoslovencev, med njimi 30 Slovencev, se je vrnilo 7. junija pod osebnim vodstvom g. Avgusta Kollard iz Clevelanda in »Normandie«, ter bodo jutri v petek z brzim vlakom ob 8.50 zjutraj. — Drugo vožnjo skupino ameriških izletnikov, ki jo vodi slovenski zastopnik v New Yorku g. Leo Zakrajšek, bo pripeljal francoski prekomornik »Champlain«. Izletniki bodo prispeli v Ljubljano 24. junija. Vsi se bodo udeležili evharističnega kongresa v Ljubljani. Pojasnila o njihovem prihodu daje zastopnik »French Line« v Ljubljani, Masarykova cesta št. 14.

— Obredna izseljeniškega selarja. Dne 29. novembra 1933 so newyorške oblasti na zahtevo jugoslovenskega generalnega konzula v New Yorku aretirale javnega beležnika Dragomira Kostića, ki je doma z Jasodine. Obtožen je bil raznih poneverb. Jugoslovanski državljani in Jugoslovenci v Zedinjenih državah so se obračali, tanj v mnogih zapuščenih zadevah, Dragomir Kostić pa je denar pobral in ga roneveril. Prejšnji mesec se je poročno sodišče obredilo zaradi poneverbe 32.000 dolarjev na dolgo zaporno kazen.

— Nov dnevnik na Sušaku. V soboto bo prišel na Sušaku izhajati politični dnevnik »Naša sloga« kot glasilo Primorja in Gorskoga Kotarja, ki ga bo izdal znani publicist in narodni poslanec Milan Bančič.

— Prošnja avtomobilistom. Avtomobilski klub kr. Jugoslavije, okeja Ljubljane, obvešča svoje člane o prošnji pripravljane odbora za II. evharistični kongres v Jugoslaviji, da bi dali na razpolago svoje oseb-

ne avtomobile za namene kongresa, predvsem za prevoz raznih odličnih gostov. Člani naj sporoče svoje pripravljenosti tajništvo kluba ali pa neposredno pripravljalnemu odboru za evharistični kongres v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7a/1.

— Vožnja po desni strani na Koroskem od 15. t. m. dalje. Da bi se preprečili morebitni neopaznosti, sitnosti ali celo nezgode ob bližnjih potovanjih v Avstriji, obvešča Avtoklub svoje članstvo in ostale vozače motornih vozil, da bo uvedena v noči od 14. na 15. t. m. in sicer točno polnočno na Koroskem in vzhodnem Tirolskem vožnja po desni strani cest, prehitavanje po levi strani, torej enako, kakor je pri nas v Jugoslaviji. Od tega dne dalje je razdeljena Avstrija glede vozne smeri v dva dela: Tirolsko (celo), majhen del Solnograške in v Korosko, kjer se vozi po desni, ter v ostale pokrajine, kjer se vozi še nadalje po levi strani in prehitava po desni.

Pride

CLAUDETE COLBERT

v sijajnem filmu

30 DNI JE BILA PRINCESA

— Prve žrtve Save pri Zagrebu. Komaj se je začela kopalna sezona, že je Sava pri Zagrebu zahtevala dve žrtvi. Na banketu ponedeljek je v Savi utonil 12letni učenec Branko Horvat, čegar truplo so našli večeraj. Zagrebški listi poročajo, da je tudi večeraj jutraj utonil neki starejši človek v Savi. Njegove identitete še niso ugotovili, baže pa gre za nekoga Slovenca.

— Brez sledu je izginil. Na zagrebško policijo je prišla Marija Belakova in prijavila, da je njen 14letni mladi Franjo Belak, po rodu Slovenec iz Rajhenburga, pred petimi dnevi odšel z doma in se do sedaj še ni vrnil. Ker je starček nekoliko slaboumen, ni izključeno, da se mu je kaj pripetilo.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, vroče vreme, nevihte. Večerja je bila najvišja temperatura v Beogradu 36, v Sarajevu 35, v Skoplju 34, v Splitu in Zagrebu 33, v Rožanski Slatini 29, v Ljubljani 27,3, v Mariboru 26. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767,8, temperatura je znašala 14.

— Crema universal La Toja za turisti-ko in sport, za sonce in vodo! Mala škat-lica 5 Din, večja 10 Din.

Zvočni kino Dvor

Telefon 27-30

Danes ob 4., 7. in 9.15 uri zvečer pomorski film

V SVITU ZORE

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Iz Ljubljane

— Občni zbor JNS za kolodvorski okraj bo v petek 14. t. m. ob 20. v hotelu Strunelj. Članstvo se daprša za polnoštevno udeležbo.

— Iz Drevi ob 20. bo EK. produkcija šole Glasbene Matic. Na nocojšnjo produkcijo je prav posebno opozorjamo starše. Nastopilo bo več gojencev instrumentalnega oddelka in mladinski zbor, ki bo izvajal Adamičev melodram »Martin Krpan«. Začetek točno ob 18.15 v Filharmonični dvorani.

— Izredni občni zbor Slovenske Matic bo v ponedeljek 17. junija ob 18. v društvenih prostorih na Kongresnem trgu 7. Na dnevnem redu bo sklepanje o redni letni podpori bodoči Akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani.

— Zdrženje gledaliških igralcev se vsem, ki so izrazili sočustvanje ob smrti nepozabnega tovariša R. železnika, najtopleje zahvaljuje.

— Občni zbor šentjakobkega gospodarstvenega in kulturnega društva v Ljubljani ob 20. zvečer v gostilni »Pengo« na Karloviški cesti z običajnim dnevnim redom. Člani vladno vabljani.

— Iz Vse poštnike nocojšnje III. javne produkcije šole Glasbene Matic opozarjamo, da se bo najprej izvajal Adamičev melodram »Martin Krpan«. Skladba traja 40 minut, za tem pa nastopijo gojenci klavirskega in violinskega oddelka in oddelka za celo. Začetek je točno ob 18.15 v Filharmonični dvorani.

— Iz Veseli deol! Ali že pripravljate skitice, vozčke, avtomobile, pečke, oetke, krole in druge živali za veselo dirko na pomladanskem otroškem slavu 20. junija? Atena Tivoli.

— Iz Ljubljane je bila zlata zaponka (broša). Pošten nakupitelj naj jo odda proti nagradi v upravi »Slovenskega Naroda«.

— Kotle, lestence, kljake in vse ostale kovinske predmete temeljito in enostavno čistite s SERVITOR-VATO.

— »Ekstrakte d. z. o. z. v Ljubljani.

Iz Maribora

Tekstilni delavci stavkajo. V sredo ob 22. zvečer je začelo stavkati 500 delavcev tekstilne tovarne Zelenka & Co v Mariboru, ker jim trdijo ne nudi niti najpotrebnejšega eksistenčnega minima. Pričela so se takoj pogajanja med zastopniki delavstva in tvrdko, ki pa doslej še niso imela uspehov. Delavci upravičeno zahtevajo povziranje medz. tovarna pa se izgovarja, da cene tekstilnega blaga padajo. Vsa mariborska javnost simpatizira z delavci, ki zahtevajo svoje pravice. Stavka poteka brez incidentov.

Mestna občina za kraljev spomenik. Mariborska mestna občina je v svojem proračunu določila lepo vsoto 50.000 Din za spomenik pokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju. Plemenitemu zgledu mestne občine sta sledili tudi občini Košaki s 6000 Din in Dolnja Lendava s 1000 Din. Zgledu teh občin naj slede še ostale, pa bo Maribor kmalu mogel postaviti našemu velikemu kralju dostojen spomenik.

V objemu smrti. Vroče nedeljsko sonce je zvalilo tudi Dušana in Stanka Matela s Pobrežja, da sta šla k ribniku na Tesnem kopat se. Dečka sta po nesreči padla v globoko vodo in se že borila s smrtjo. V zadnjem hipu je skočil v ribnik g. Konrad Veber s Pobrežja in rešil oba fantka gotovo smrti.

Eksporaterji dravske banovine, ki imajo že avizirano dobroimetja v jugoslovensko-komskem krlingru, naj blagovolijo takoj javiti svoj naslov in višino vplačilnih zneskov Zdrženju eksporaterjev, Maribor, Jurčičeva ulica 8, zaradi skupnega postopanja in sklicanja ankete.

Nesrečni nož! Vedno češče se pojavljajo žalostni primeri, ko igra nož krvavo vlogo. Skoraj vsako veselico konča nož. Tudi na binkoštni ponedeljek so v mariborsko bolnico pripeljali nevarno ranjenega moža, ki je postal žrtev noža. Neki hlapec je v Zgornjem Hlapju napadel 49letnega kočarja Ivana Hribiška in mu zasadil nož v pleča. Poskodovalo stanje je zelo resno.

Preuranjeni protest. Kakor doznavamo, bo uredil g. Josip Benko iz Murske Sobote o novoukpljeni hiši na Glavnem trgu v Mariboru samo trgovino in ne tudi restavracije. Tako je bil zadevni protest mariborskih in okoliških gostilničarjev, o katerem smo poročali, preuranjen in odveč.

Iz Celja

— Brezposelnost. Pri ekspozituri javne borze dela v Celju se je od 1. do 10. t. m. na novo prijavilo 25 brezposelnih (16 moških in 9 žensk), delo je bilo ponujeno za 23 oseb (10 moških in 13 žensk), posredovanj je bilo izvršenih 8 (po 4 moška in 4 ženska), odpovedalo je 8 oseb (5 moških in 3 ženske), odpadli so 4 možki. Dne 10. t. m. je ostalo v evidenci 353 brezposelnih (301 možki in 52 žensk) nasproti 348 (298 možki in 50 žensk) dne 31. maja. Delo dobijo po 2 kurčaja in hlapca, 1 mizar, po 2 natakari in dekli ter po 1 hotelska kuharica, sobarica in postrežnica.

— Usoden karambol dveh kolesarjev. V torek zvečer se je peljal 23letni brezposelni krojaški pomočnik Pavel Čebela, stanujoč na hribu sv. Jožefa št. 42, s kolesom po Cesti na grad v mesto. Pri brevi čez Voglajno je privozil po levi strani ceste nasproti neki kolesar in trčil s kolesa, da si je prebil lobanjo. Prepeljal se ga v bolnico.

— Celjski Sokol in zlet v Sofiji. Sokolsko društvo v Celju opozarja vse člane na razpis izleta bolgarskih Junakov v Sofiji, ki se ga bo udeležilo tudi članstvo Sokola kraljevine Jugoslavije. Razpis je razobesen v sokolskih telovadnicah in v društveni omari na poslopju Ljubljanske kreditne banke v Ulici dr. Gregorja Zerjasa. Sokolsko društvo bo v petek dne 14. t. m. zaključilo epremanje prijav.

— Darilo. Olepševalnemu in tujsko-prometnemu društvu v Celju je naklonilo Zdrženje trgovcev za mesto Celje podporo v znesku 1000 Din, Celjska posejilnica d. d. v Celju pa 250 Din. Društveni odbor se pristočno zahvaljuje obema dobrotnikom, ki naj bi naša mnogo posnemalcev.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9.15 uri zvečer

Senzacija nad senzacijo!

Premiera

Arena strasti

Vstopnina Din 4.50, 6.50 in 10.

Iz Ptujja

— Nečloveška žena. V Varej v Halo- zah se je zadnje dni odigrala žalostna rodbinska drama. Pred nekaj dnevi se je vrnil iz bolnice z neozdravljivo boleznijo 53letni posestnik Mihael Lesjak, ki je bil stalno priklenjen na posteljo zaradi raka. Njegovo stanje se je slabšalo od dne do dne, njegova žena pa namestu, da bi mu v boleznijo stregla in skrbela zanj, je z njim postopala zelo surovo ter ga celo pretepala s držajem sekire, s trpom, s pestmi in tudi hodila je po njem. Nekega dne, kakor izpoveduje Lesjak sam, ga je hotela žena s srpom umoriti, a mu je z zadnjimi močmi uspelo, da se je po štirih spazlih iz hiše ter prikljčil sosedu na pomoč, ki so ga spravili na varno. Orožniki so pozvali ženo na odgovor, ki je dejanje priznala, češ, da se je hotela nad možem samo maščevati, ker jo je pretepal, ko je bil srtav, kar mu je hotela sedaj vrniti. Orožniki so poskrbeli, da je prišel bolni mož v okirbo svoje sestre Ottilije Turk, njegovo ženo Marijo pa so ogradili ptujskemu sodišču.

— Vlom v vinsko klet. Te dni so neznanec vkomilil v vinsko klet v Sftežu, last posestnika Celana Jakoba v Strašgojncu. V kleti je imel tudi spravljeno vino in granje posestnik žerak Anton iz Ptujanskega. Vkomilec so obenem odnesli skupno 20 litrov žeranja in 20 litrov vina, kar so tem lažje opravili, ker stoji klet bolj na samem.

— Kaj je z drevoredom ob klavnici. Olepševalno in tujsko-prometno društvo se je svoječasno potegovalo, da se odstrani v drevoredu proti klavnici vrata kostanjev, ki zastirajo predvsem razgled tamošnjih stanovalec in zaradi katerih tudi vrtni nimajo dovolj solca. Mestni občinski svet je zato glede na neko pri- tožbo sklenil, da se bo drevje primerno obrezalo, tako da ne bo več delalo škode, vendar pa se to doslej še ni zgodilo in rastejo veje celo še v električno omrežje, tako da motijo tudi radio naročnike pri sprejemanju. Upamo, da se bo šljti ta- mošnjih prebivalcev končno ustrežilo.

Naročite — čitate
„LJUBLJANSKI ZVON“

Skupna organizacija praktičnih tehnikov

Organizacija praktičnih elektro- in strojnih tehnikov se je preobnavala v organizacijo absolventov vseh delovodskih šol

Ljubljana, 13. junija.

Tehniki stopajo v gospodarsko življenje kot poseben stan, ki ga ne more več nihče prezreti, zlasti v dobi tehnike. In čeprav se tehniki precej ločijo po strokah in kvalifikaciji, vendar jih že družijo stanovska zavest ter se je zato nedavno pri nas osnoval Komite tehničnega dela; v njem so včlanjene razne organizacije tehnikov in med njimi tudi organizacija praktičnih elektro in strojnih tehnikov, absolventov delovodskih šol na naši Tehniški srednji šoli. Pokazala se je potreba, da se organizirajo tudi absolventi vseh delovodskih šol, vsi oni, ki za nje velja — tudi uradno — naziv praktični tehnik. Doslej je zastopala interese absolventov vseh delovodskih šol OPEST, kolikor je pač mogla brez legitimacije, in že zdavnaj je bilo potrebno čim tesnejše sodelovanje praktičnih tehnikov vseh šol. Snoči se je OPEST preobnavala na izrednem občnem zboru, ki je bil v dvorani OUZD, v Organizacijo praktičnih tehnikov (OPT), v organizacijo, ki bo nedvomno zavzela važno mesto v javnosti in ki jo bodo upoštevali še mnogo bolj, kakor OPEST.

Občnega zbora so se udeležili številni absolventi vseh delovodskih šol, mnogi so prispeli iz oddaljenih krajev. Zbor je vodil predsednik A. Varšek. Pozdravil je razen zborovalcev tudi predsednika ZDPN Joška Zemljica. Obširno ter izčrpno je opisal delovanje organizacije, ki je bila ustanovljena pred 10 leti. Organizacija absolventov delovodskih šol je še posebno potrebna, ker praktični tehnik doslej niso bili nikjer upoštevani in zlasti so bili prizadeti, ker njihove pravice niso bile zaščitene v zakonih. Absolvent delovodske šole ni mogel dobiti državne službe, do kakršne je upravičen po kvalifikaciji. Njegove pravice so bile zelo omejene tudi v obrtnem zakonu. Tudi v splošnem ni užival primerne ugleda ter se je zelo težko priboril do kruha, saj je mu bila skoraj povsod zaprta vrata v zasebne službe. Vse, kar se je zboljšalo za absolvente naših delovodskih šol, je predvsem zasloga OPEST. Absolventi drugih delovodskih šol, razen gradbene, se

niso organizirali, organizacija absolventov gradbene šole pa je prenehala delovati baš, ko je bila najpotrebnejša.

Ustanovitev OPT je živa potreba, ne le zato, da se dosedanja ožja organizacija praktičnih tehnikov ojača, temveč predvsem, da dobe absolventi vseh delovodskih šol primerno zaščito in šole pravi pomen. Gre tudi za ugled naših delovodskih šol, ki doslej niso bile dovolj priznane čeprav so na višini inozemskih šol te vrste. In naše strokovno usposobljene moči morajo dobiti delo, ki so ga doslej opravljal tuji — tu in tam še zdaj. Naša mlada država je še v začetku tehničnega razvoja in njen napredek v veliki meri zavisí od kadra tehnikov. Važne naloge, ki si jih je zastavil Komite tehničnega dela, bodo tem prej opravljene, čim močnejše bodo organizacije, včlanjene v njem. Nova organizacija bo pritegnila mnogo absolventov delovodskih šol, ki doslej še niso bili organizirani. Vsaka stroka bo imela v OPT svoj odsek; organizirani bodo razen absolventov elektro in strojne delovodske šole še absolventi gradbene, strgarske in mizarske šole.

Zborovalci, ki še niso poznali dobro de la OPEST, so se lahko prepričali, da je dosedanje delovanje organizacije izrednega pomena ter v interesu vseh praktičnih tehnikov, ne le elektrotehnične in strojne stroke. OPEST je tudi storila izredno mnogo za strokovno izobrazbo svojega članstva in ima bogato knjižnico. Prirejala je ekskurzije v inozemstvo in po državi, sklicevala številne sestance in predavanja, preskrbovala službe nezaposlenim in delila podpore itd. Praktični tehnik torej laško gledajo s popolnim zaupanjem na organizacijo, ki je ustanovljena na tako dobri osnovi. Zborovalci so bila sprejeta pravica in odbor so bili koprirani še iz 1. lej neorganiziranih skupin odbornikov, iz vsake skupine po 2. — Zborovalci je pozdravil tudi predsednik ZDPN Zemljica. OPEST je bila članica Zveze in prav tako bo tudi OPT. Zveza je vedno odločno zastopala interese praktičnih tehnikov kot zasebnih nametencev ter jih bo nedvomno tudi vnaprej.

Zborovanje je poteklo v popolnem soglasju.

Iz Kamnika

— Lep napredek v tovarni »Titan«. V večini tovarni prevladuje žal mnenje, da naše domače delavstvo nima potrebnih kvalifikacij za razna specialna dela in da je treba zaradi tega zaposliti inozemce. Da temu ni tako, je najlepše pokazalo vodstvo tovarne »Titan«, ki je na prošnjo skupne delovodij in kvalificiranih delavcev organiziralo preko mine še drugi tečaj, ki ga je posećalo lepo število delavcev. Tečaj je vodil tehnični vodja tovarne g. inž. Gross, ki se je z vso ljuboznostjo lotil te težke naloge in žrtvoval vse svoj prosti čas za dobro in napredek delavstva. Koncem maja je bil ta tečaj zaključen in vodstvo je lahko ponosno, saj si je na ta način pridobil kader domačih, veštrarsko usposobljenih delavcev, ki jim bodo za njihov trud in žrtve ostali vedno hvaležni. Industrijalci, posnemajte!

— Pomladni Jadranske straže na deklisli oslovek šol priredil dne 15. in 16. t. m. v dvorani Narodne čitalnice gledališko predstavo s pestrim sporedom. Na programu je mala igra »K mami«, pevске točke, deklamacije in razni šaljivi prizori.

— Aeroklub »Naša krila« priredi v Jarsah v nedeljo 16. t. m. ob 15. velik propagandni letalski miting za kamniški srez. Sodelovala bodo štiri letala iz Ljubljane. Za nizko ceno bo lahko letel vsakdo. Za miting vlada veliko zanimanje.

— Pravilnik o pobiranju gradbenih taks, ki je stopil v veljavo v mesecu februarju t. l., določa tudi nekako odškodnino za zavzetje ulic, kjer se zlaža razni gradbeni material. Vprašujemo se, če občina pazi na vse podetnike, ki ceste uporabljajo za svoja skladišča. Odškodnina sicer ni velika, vendar bi jo točni kontrolni in nepristranski pobiranj te odškodnine občina v teku proračunskega leta nabrala čeden zmesek, ki bi se lahko uporabljal za kritje izdatkov za regulacijo mesta, kakor je to po omenjenem pravilniku tudi določeno.

— Mestno kopališče je oživelo. Marljivi sportniki že pridno trenirajo, da se bodo v letošnji sezoni lahko pomerili z drugimi klubi in obdržali svoj renome, ki ga sedaj uživajo. Edini nedostatek na kopališču je preniska voda pod skalnim stolpom, kjer dosega višino komaj 1,5 metra. Na vsak način je treba ta nedostatek v najkrajšem času odpraviti, da ne bomo več videli ubogih skakalcev prihajati iz vode z razbitimi nosovi in krvavimi bučami.

Iz Trbovelj

Neznosen prah se dviga zadnje dni po tukajšnji glavni cesti. Občinski škropilni avto se je zopet pokvaril in sicer prav sedaj, ko je največja vročina in bi bile ceste škropljenja najbolj potrebne. Gotovo si je biva uprava občine ob nakupu škropilnega avtomobila preskrbela tudi primerno jamstvo, ki naj bi ga sedanja občinska uprava uporabila, ker ne gre, da je avto, nabavljen šele pred dvema letoma, skoro vsak teden defektan. Treba je čakati tudi po dva, tri tedna, preden dosepejo nadomestni deli, ta čas pa naj prebivalstvo po-

žira prah. V tem pogledu naj bi občinska uprava enkrat napravila red. Če so posamezni delci škropilnega avtomobila tako slabotni, da se pokvarijo skoro po vsakem drugem in tretjem škropljenju, naj se trdika, ki je avto dobavila, prisiči, da ga bodisi temeljito popravi ali pa pošlje novega, ki ne bo po vsakem drugem škropljenju defektan. Voz je stal precej denarja, zato davkoplačevalci upravičeno lahko zahtevajo, da se za dober denar dobavi tudi dobro blago.

Kopalna sezona je sedaj tudi pri nas v polnem razvoju. Vročina zadnjih dni je spravila že skoro vse tukajšnje navdušene plavalce in kopalce v občinsko kopališče, ki je sleherni dan polno zasedeno. Ugodno je vplivalo tudi znižanje kopalnih taks, ki jih je uprava občine s 1. junijem znižala za 50 odstotkov. Tako je popolnoma prav, kajti kopališče mora služiti svojemu namenu, ne pa da stoji prazno, kakor je bilo pred 6. junijem, ko je imelo le redke obiskovalce. Znižana je za polovico tudi uporabnina za ruhe, ki jih je več sto že nekaj let ležalo v skladišču uporabnih, kar je samo na sebi že škodljivo za blago.

Dela za preložitve ceste mimo Španca napredujejo zelo počasi. Pri tem delu je zaposlenih okrog 20 delavcev. Po 14 dneh so izkopali jarek za obrežni zid v dolžini 10 do 15 metrov, betonirali pa so ga komaj 5 metrov. Kaže, da letošnje poletje ne bodo napredovali spriču sedanjega tempa mnogo mimo Španca, pozimi pa delo ob vodi sploh ne bodo mogli. Zato ugetnemo še dolgo čakati na otvoritve nove prelozene ceste, ki bi bila, če bi se dela sistematično nadaljevala, lahko že letos končana.

Pristopajte
k »Vodnikovim družbi«

SOKOL

Prednjaški zbor Ljubljanskega Sokola obvešča svoje telovadeče članstvo, da bo redna telovadba vseh oddelkov o 12 t. m. dalje na letnem telovadšču, in sicer moški: naraščaj ob torkih in petkih ob 8. do 19. ženski naraščaj ob ponedeljkih in četrtkih od 18.30 do 19.30, člani ob torkih in petkih od 18.30 do 20., članice ob ponedeljkih in četrtkih od 19.30 do 20.30. — Redna telovadba 4-ice bo samo do 20 t. m. od 17. do 18., pozneje vsaj počitnice odpade. Telovadne ckele na; bratje in sestre ved čiščenja omari; čišče do mov — Uprava.

Sokolsko društvo štepanja vas priredi v nedeljo dne 16 t. m. svoj javni telovadni naep na letnem telovadšču v šte- najši vaal. Nastopili bodo vsi oddelki, tudi starejši: tratie in šolska mladina s prost- vajami; na orodju pa člani in naraščaj ter vzorna članska vrsta brataste- družstva Sokola I. Po telovadbi prost- zabava z bogatim srekolovom, šaljivo po- što in plesom v sokolski dvorani. Sola- ljuje godba 40 pp. Triglavskega. Začetek ob 16. Ker je obisk te prireditve izuzen- s prijetnim sprebucom v bližnji štepanje- vas, vabimo k obilni udeležbi. Za primer neugodnega vremena bo javni naep v nedeljo 23. junija Zdravol Uprava

PRI ZAPRTJU IN MOTNJA V PREBAV!

vzeti zjutraj na prazen želodec čaš

prirodne **Franz Josefove** gredice

Registrirane od ministrstva za soc. politiko in nar. zbiranje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Ludvik Wolff:

BOGINJA DOBROTE

ROMAN

— V to damo s krinko sem se malone zaljubil.

Slab smehljaj ji je poigral okrog ust.

Topol zrak je pel.

Zdaj, zdaj bi moral vroče poljubljati ta dražea usta, dokler bi ne prosila usmiljenja.

No, kaj je z Ameriko, gospod Harland?

Tisti hip je Harland spoznal, da njegovo hrepenenje ne velja Ameriki, temveč da se obrača k mlademu dekletu ob njegovi strani, ki bi jo morda mogel pridobiti, nikoli pa ne dobiti. Ah, Amerika! To bi bilo samo novo razočaranje. Človek ne more uiti samemu sebi.

Prijel jo je za roko in dejal zavedajoč se svoje krivde: Sam ne vem, kaj bi rad, draga gospodična.

Ingelena je pazljivo poslušala njegov glas in zdela se ji je, da odmeva iz njega globoka bolelost. Hotela ga je vprašati, kaj mu je, pa ni spravila iz sebe niti besedice. Srce ji je začelo močnejše utripati, ni pa bilo dovolj močno, da bi izrazilo temu strtemu možu vsaj najmanjše sočutje.

Harland je izpustil njeno roko, ki mu je razvnela kri, in vzkliznil je razočarano: — Ta dežela se mi zdi preveč oporna. Ali se lahko tako reče?

— Lahko, gospod Harland.

— To mesto se mi zdi preveč zadušeno z umetnostjo. Vse se suče okrog umetnikov, ki so že davno mrtvi. Človek mojega kova hodi po njem kakor statist.

— Saj lahko odpotujete iz Florencia, gospod Harland.

Njegova nervozna nestrpnost je narasla. — Seveda lahko. Toda kam? Kam? Zakaj ta preklicani Muntwyller ne da od sebe nobenega glasu? Morda je v Engadinu že lepo vreme.

— Morda.

— Po samotni hrepenim, draga gospodična. Ljudi ne morem več gledati.

Nežnost je zopet prevzela njeno srce, ko je slišala Harlanda govoriti o hrepenenju po samotni.

— Saj lahko Muntwyllerju brzojaviva.

— Da, to tudi storiva in sicer takoj.

Vstal je.

Predno pride odgovor, bosta minila najmanj dva dneva. Ali bi ne mogla ta čas kaj ukreniti? Rad bi proč od tod. Krenila sta proti postajališču cestne železnice. Ingelena je spotoma razmišljala. — Ali imate radi morje, gospod Harland?

— Mar je to blizu morje?

— Da, Sredozemsko morje, do katerega imava samo nekaj ur vožnje.

— To je sijajno! Zakaj mi tega že prej niste povedali? Seveda imam rad morje. To se pravi, morje me prav nič ne zanima, ker sem bil enkrat teden dni na nekem otoku v Severnem morju, vendar je pa to nekaj drugega, kakor te bedaste slike.

— Napotiva se torej v Viareggio.

— Ali je ta mmorje?

— Da.

— Hajdiva v Viareggio.

Upanje, da se bo dalo nekaj organizirati, čeprav je šlo samo za nekaj ur vožnje po železnici, je prebudilo v njem željo po delovanju in ga spravilo v dobro voljo.

— Ali lahko še danes odpotujete?

— Seveda.

— Imenitno!

— Drevo bova že spala pri morju. Ne smem pozabiti na brzojavko Muntwyllerju. Ah, pogledajte gospodična Ingelena, kako lepa je Florencia, kadar jo človek zapuša.

Zasmejal se je in bil je vesel kakor šolar, ki se pelje na počitnice.

Kmalu sta sedela v vlaku.

V Pisi sta morala izstopiti in tam sta zvedela, da odpelje vlak proti Viareggiju še čez dve uri. — To nič ne de, saj

lahko ta čas popijeva kavo, — je menil Harland smeje.

Kar je zamišljeno obmolnil in vprašal nekam boječe: Povejte mi, gospodična Ingelena, toda smejali se mi vendar ne boste, da sem slišal praviti o nekakšnem višjem stolpu v Pisi. Ali je to morda tu?

— Da, gospod Harland.

— O, to moram pa videti. Navdušen sem namreč za vse višje. Pojdiva, gospodična.

Sedla sta v avto in se odpeljala.

— Ubogo mesto, ta Pisa. Tu bi niti pokopan ne hotel biti.

— Kaj še, — se je zasmejala dekle.

— Baš za pokop je Pisa še posebno prikladna.

— Kako to?

Ker je tu eno najlepših pokopališč v Italiji. Sicer ga boste pa sami videli.

— Vidite, kako se človek lahko moti. Vse to je posledica pomanjkljive izobrazbe.

Zagledala sta stolp.

— To je imenitno! — je vzkliznil Harland. — Smešen dovtip. Ali mi morete povedati, zakaj so zgradili ti prismojenci stolp posevno?

— Najbrž je bila napaka v konstrukciji.

— Vi se pa res na vse razumete in prozaični ste. Napaka v konstrukciji! Zakaj ne potres, prst božji ali sicer kaj romantičnega?

— Za romantiko se ne navdušujem, — je odgovorila Ingelena smeje.

— Berlin, Berlin, — se je posmehoval Harland, ko sta izstopila iz tramvaja.

Ogledala sta si cerkev in baptisterij, potem sta odšla na Campo Santo.

Na pokopališču je počivala tišina pozne popoldneva. Noben glas se ni širil od mrtvih k živim, samo ptičica je na vejici ciprese veselo žvrgolela. Po stebrih so se vile ovijale in se majale v večernem vetriču.

— Gosposko pokopališče, — je dejal Harland, ko sta stopala po krožni stezi.

— Pokopališče za kapitaliste.

Velik pisan metulj je poletaval počasi nad grobovi.

— Če bi mogel izbirati, bi bilraje pokopan v Grenlandiji kakor pa v Pisi. Vi tudi gospodična?

— Morda je pa sladko ne biti, gospod Harland.

Skrivil je ustne. — Kaj pomenijo te grozne slike?

— To je Orcagnev »Triumf smrti«.

S silnim odporom je Harland ogledoval trupa treh kraljev, ležeča v odprtih grobovih. Eno je bilo baš začelo razpadati, drugo so razjedali črvi, tretje je bilo pa že okostnjak. — Pa je res sladko ne biti, je dejal Harland in mraz ga je spreletel od gnusa.

— Te krasne dame in gospodje, ki jahajo tam mimo, mislijo prav tako, kakor vi, gospod Harland. Sicer pa nič ne škodi, če si človek zatise nos in zamaži.

— Le pogledajte to smrt, kako se plazi ta pošast. Tudi ona ima že sive lase.

— Ta skupina pokvke in beračev je čisto dobra. Kako hrepenče se ozirajo po smrti, ki se ne zmeni za nje in gre naprej, da pobere mlade, krepke in močnejše. To je naslikano malo tendenci-jozno, vendar pa posrečeno. Se vam ne zdi, gospod Harland?

— Prosvetni film.

Kakar pod pritiskom se je vrnil Harland k tem trem grobovom.

— Najgusnejši so pa le ti trije gnijoči kralji. Človek se mora dati sežgati. Zdaj mi je pa že dovolj tega triumfa smrti. Pojdiva, gospodična.

Dolgi korakovi je bežal Harland s Campa Santo in kar ni mogel dočakati, da bi se odpeljal naprej.

— Kako lepo je to mesto, — je dejal, ko sta se odpeljala iz območja višjega stolpa. Kolika sreča, ko vidi človek zopet žive ljudi, ki jih še ne razjedajo črvi!

Nebo je žarelo kakor ogromen večerni požar.

Harland je gledal široko odprtih oči plapolajočo zarjo in vzkliznil je hrepenče: Živeti mora človek, gospodična Ingelena! Živeti! Živeti!

Ruska razstava v Londonu

Odsev nekdanje moči, bogastva in sijaja na dvoru ruskih carjev

V Londonu so priredili rusko razstavo, ki kaže po svojem sijaju ves razkošni luksuz v nekdanjih carskih palačah v Rusiji, predvsem v Carskem selu. Tu so zbrane dragocene umetnine, kakršnih ni skoraj nikjer na svetu, ki spominjajo na nekdanjo staro carsko Rusijo. Mnogi ruski, angleški in francoski aristokrati so posodili za razstavo izredno dragocene predmete, da bi bila učinkovitejša in sijajnejša. Vrednost tu nakupljenih dragocenosti se more le težko preценiti. Gotovo je, da ima na tisoče zbranih dragocenih kamnov, klasičnih slik, prastarih rokopisov in drugih izrednosti vrednost, ki prav nič ne zaostaja za milijoni funtov šterlingov, katere so ob priliki jubileja angleškega kraljevskega para prinesli v London iz vseh delov britanskega imperija.

V galeriji slik zbuja predvsem pozornost monumentalni portret Katarine Velike, klasični mojstrski delo Levitkega, ki prekaša po svoji učinkovitosti celo krasni doprinski kip Petra Velikega, ki ga je izklesala mojstrska roka Rastrellija. V posebni dvorani pokrivajo cele stene deloma že davno klasične slike, ki predstavljajo prizore z ruskih dvornih plesov in ki izvirajo iz slovite zbirke Popova. Neprecenljive vrednosti je iz zlatih in srebrnih nitk stekani gobelin Nikolaja I., neprekosljivi z dragocenimi kamni okrašeni oltarski prti, nad vse dragocene so baržunaste in svilene oblike iz garderobe carice Elizabete. To umetnostno razstavo izpopolnjujejo dragocene porcelanske posode iz dobe Katarine Velike in čajni service carja Pavla, poleg množičnih porcelanskih kipov iz dobe rokokoja.

Posebno pozornost zbuja zaradi svojih velikih dragocenih kamnov, ki ga

krase, ogromni samovar, ki ga je podaril car Pavel metropoliu Platonu v Moskvi. Še bolj zanimiva je zlata čaša, ki jo je podarila Katarina Velika knezu Potemkinu za god. Izmed zbirke množičnih starih rokopisov naj omenimo samo najstarejši ruski evangelij, ki izvira iz 11. stoletja ter so ga ruski aristokrati l. 1049. poklonili francoskemu kralju.

Posebno velik vtis napravljajo na množične obiskovalce ruske razstave velika zbirka dragocenih kamnov. Tu stoji poleg drugega posoda za juho iz čistega zlata, ki je bila nekdanj last Ivana Groznega. Samo množične kupce, v katerih je nudil svojim gostom pri raznih pijančevanjih vodko in ki so okrašene z najbolj redkimi dragocenimi kamni, predstavljajo že ogromno premoženje. V tej zanimivi zbirki je tudi smaragdno okrašena kaseta za tobak, katere vrednost cenijo na 12.000 funtov. V neki drugi dvorani občudujejo palico, katere ročaj predstavlja Katarina Velika. Ta ročaj je izdelan iz čistega kristala in je kipec, ki ga predstavlja umetniško dovršeno izrezan.

Nazvečjo zanimivost pa seveda predstavlja zbirka diamantov zadnjega carja. Tu so zbrane vse pomembnejše dragocenosti, ki jih je zbral tragično umrli poslednji vladar vseh Rusov v teku desetletij, v kolikor jih niso zaplenili boljševiki in odbržali v Rusiji. V tej zbirki se nahajajo držaji palic, obsuti z diamanti, peresniki iz smaragdov, okviri za fotografije iz safirov in druge redkosti. Najdragocenejši predmet v tej zbirki je takozvana Jusupova ogrlica iz velikih modrikastih diamantov, med katerimi je v sredi ogromni črni biser Asra, ki je eden izmed najbolj dragocenih na svetu.

Dva svetova

V »Daily Mailu« je te dni objavil angleški državnik Winston Churchill članek, v katerem se bavi z ustavnimi razmerami v Angliji ter v Ameriki, posebno glede na zadnji sklep vrhovnega sodišča v Washingtonu, s katerim so bile razveljavljene vse odločbe Rooseveltove vlade o gospodarski obnovi. Med drugim pravi v svojem članku:

V naši državi velja sklep parlamenta, ki dobi na priporočilo odgovornega ministra potrdilo krole, kot zakon. Njegovi pravni veljavnosti se ne more oporekati pred nobenim sodiščem. Za dalekosežnost pravic krole in parlamenta na nobene meje. Celo največje izpremembe ustave se morejo izvršiti z navadno večino obeh zbornic in z naknadnim pristankom krole. V Zedinjenih državah imajo za razliko pisano ustavo, katere izpolnjevanje nadzoruje najvišje sodišče, ki lahko izsihi tudi njeno izpolnjevanje. Vsakdo se more pritožiti pred tem sodiščem ter ne samo spraviti v dvom tolmačenje zakona, temveč tudi njegovo pravno veljavnost samo. In če se sodišče izreče zanj, pa naj bi bil lastnik samo par kokiš, postane vse delo zakonodaje in izvršitve nično. Da se ustava izpremeni bodisi le v nebestvenih točkah, je potrebna dvotretjinska večina suverenih zveznih držav Severne Amerike. Bodočnost bo pokazala, kateri izmed obeh sistemov je pametnejši.

Draga odlikovanja

Ob vladarskem jubileju kralja Jurija V. je bilo v Angliji odlikovanih in nagrajenih mnogo ljudi, veliko jih je prejelo tudi razne častne naslove. Naslovi v Angliji so pa precej druga stvar, ker so podvrženi davku. Tako pobira angleški fiskus za vojvodski klobuk 750 funtov, za naslov markija 630 funtov, za

grofovsko čast 530 funtov, a naslov viscounta stane 430, barona 330 in baroneta 285 funtov. Vsak, ki je počaščen z naslovom, pa mora precej žrtvovati tudi za toaletto, ki odgovarja njegovi časti in pa za grb, ki si ga sme poljubno izbrati ali izmisli.

Matuschka ponovno posojen Madžarom

Atentatorja Silvestra Matuschka, ki je svoj čas povzročil veliko železniško nesrečo pri Batorbagyju in ki sedaj prestaja svojo kazen v jetnišnici Stein v Avstriji, bo po vestih iz Budimpešte ponovno poslan na Madžarsko, ker ga madžarsko sodišče potrebuje za razpravo o njegovem prizivu proti obsodbi za-

radi omenjenega atentata. Dunajsko kazensko sodišče je že prejelo prošnjo oblasti, naj bi Matuschko vnovič posodili za proces. Prošnji bodo bržkone v kratkem ugodili ter bo torej Matuschka že tretjič poslan na Madžarsko, nakar ga bodo zopet vrnili v Avstrijo, da prestane najprej tu svojo kazen.

Izpopolnitev angleških železnic

Kakor drugod, kjer je močno razvit avtomobilski promet, se tudi v Angliji opaža znatno nazadovanje v osebnem železniškem prometu. Da vzdrže konkurenco, so sedaj pričeli Angleži po zgledu Američanov uvajati pravne luksuzne vlake, ki bodo nudili vso udobnost. V bodoče bodo v Angliji vlaki opremljeni z radijem, daljnogledi, kosmetičnimi saloni, brivnicami, kopalnici, plesnimi in telovadnimi dvoranami in barji. Urejene bodo tudi posebne sobe s stenografkami in strojepriskami, ki bodo potnikom na razpolago, pisale pisma in oddajale brzojavke. Seveda je vprašanje, če bodo kljub temu zopet pridobili občinstvo za potovanje po železnici.

Zverinstvo ljubimca

O nenavadno surovem zločinu je te dni razpravljalo porotno sodišče v Leobnu v Avstriji. Zagovarjati se je moral 26 letni ključavničarski pomočnik Siegfried Sbaschnigg iz Kapfenberga, ki je imel razmerje z 21 letno služkinjo Avgusto Schmied in z njo tudi otroka. Ker je bil brez posla, je moral Avgusta sama skrbeti za otroka in zato je tudi hotela razmerje s Sbaschniggom prekiniti. Dogovorila se je za sestanek 19. maja, na katerem je hotela dati ljubčku za vedno slovo. Po sestanku jo je spremljal Sbaschnigg domov. Na stanovanju je prosil njeno mater, naj dovoli,

da gre Avgusta še enkrat z njim v kino. Čeprav nerada, je mati pristala.

Par je odšel v Bruck ob Muri, ker pa sta kino zamudila, sta odšla na sprehod. Nenadoma se je začel Sbaschnigg pripraviti in ko mu ljubica ni hotela dati poljuba, je planil ves divji na njo, jo treščil ob tla in jo začel daviti. Dekle se ga je krepko otepal in ko je videl, da ji ne more do živga, ji je najprej odgriznil nos, nato pa ji s palcem utisnil levo oko, ki ga je potem še iztrgal, hotel pa ji je tudi desno. Ko je videl dekle vso okrvavljeno, se je ustrašil, naročil avtotaksi in jo odpeljal v bolnico. Nato se je odpeljal k njenim staršem in povedal, da je Avgusta v bolnici. Starši so videli, da je njegova obleka krvava in so ga vprašali, kaj se je zgodilo. Tedaj je Sbaschnigg hladnokrvno odvrnil, da nič posebnega. Sam je še spremljal starše do avtomobila in se z njimi odpeljal v Bruck, kjer je pa pobegnil.

Pri razpravi se je zagovarjal s hipno duševno zmedenostjo. Obsojen je bil na dve in pol leta težke ječe, kar je za njegovo razmeroma težak zločin res malo.

Olimpijski zvon, simbol XI. olimpijskih iger l. 1936 v Berlinu z napisom: »Klicem mladino sveta«.

Za poživitev gospodarstva na kmetih

Zgodovina naših kmečkih hranilnic in posojilnic je tudi dokaz gospodarskega prebujanja posameznih krajev. Naš kmečki življenjski se je začel zavedati važnosti gospodarskih ustanov, zlasti hranilnic in posojilnic že pred desetletji, saj se je z njimi rešil odtujenosti in pa tujih gospodarskih vplivov.

Litijska Okrajna posojilnica praznuje letos 40-letnico svojega obstoja. Pred dve stoletji smo imeli njen slavnostni občni zbor, ki se je manifestiral zlasti z darili našim društvom in organizacijam. Uvodno besedo o pomenu jubilejke je spregovoril njen dolgoletni načelnik g. inž. Pavel Koblter, ki je pozdravil zlasti lepo številno navzočih združnikov. Registrirana združena šteje 668 članov z 806 deleži. Poslovanje zavoda je močno zavrtlo zaradi težavnih gospodarskih nepravil, vendar naš zavod še ni pod zaščito, kar dokazuje, da ga vodijo umni možje, vlagatelji pa so uvideli in ne tirajo zavoda v prisilno zaščito. Stanje ob koncu poslovnega leta izkazuje 5.063.149 Din. Čisti dobiček pa znaša 46.011.37 Din. Vojtve niso prinesle nobenih sprememb. V upravi so ostali gg. inž. Koblter, Janko Rebec, Rado Slanc, Nace Trkar in Martin Volk, nadzorni odbor pa gg. Plemičar Frane, Jože Boršček in Franc Simonič.

Za svoj 40. jubilej je občni zbor naklonil več podpor našim društvom: Sokolu 2000 Din, za sokolsko tombolo 500 Din in za taborjenje sokolskega naraščaja, ki bo v velikih počitnicah, 1000 Din. Sportnemu klubu Litijski 1500 Din, gasilec v Litijski 2000 Din, v Jablanici pa 500 Din, Lipi za 50-letnico obstoja 500 Din. Mimo teh zneskov smo se spomnili še planinske stavbe zadruge »Zasavska kočica«, ki se ni plačala vseh stroškov za svetovorsko kolo, razen tega tudi litijskih revežev in še v nekatere druge namene.

Naš zavod trpi močno, ker ni skoro nobenih novih vlog. Zadrugiški so se temeljito razgovorili, kako poživiti poslovanje hranilnice. Sprejet je bil predlog zadrugiškega notarja dr. Grašiča, naj se pozovejo prebivalci k zopetnemu vlaganju v našo hranilnico. Nove vloge se bodo vodile posebej in se bodo dajale le za nova, kratkoročna posojila. Često se namreč primeri, da ima trden in ugleden kmet ali obrtnik nujno plačilo. Živine, svojih pridelkov ali svojega izdelka pa ne more po svoji želji spraviti v denar, zato pa se mu povečajo stroški za plačila. S kratkoročnim posojilom pa bi se rešil zadrege in mu ne bi bilo treba prodajati živine ali pridelkov za vsako ceno. Odbor bo o sklepu občnega zbora obvestil našo javnost. Prepričani smo, da se bo na ta način poživilo naše gospodarstvo. Vlagatelji se bodo spet pojavili, saj bodo dobili zagotovilo, da bodo njihove nove vloge na razpolago za termin, ki ga bodo določili, z njihovimi vlogami pa se bo pomagalo tudi mnogim kratkoročnim dolžnikom.

Občni zbor je ugotovil tudi razne neskladnosti zakona o zaščiti kmetov. Prav ta zakon je zavril poslovanje naših denarnih zavodov. Razen malega odstotka upravičenih je zaščiten tudi veliko večino takih, ki jim to ne škoduje. Saj vedo upravniki odbori hranilnih zavodov sami, koga je treba zaščititi, komu je treba pomagati z odložitvijo terjatev.

Moderen nesporazum.

Neki mladenič je prišel že večkrat v hišo. Naposled je rekel mami svoji hčerki: »Fant mi zelo ugaja«.

Vsa ogorčena jo je hčerka zavrnila: »Ali mama, saj imaš vendar papana!«

DANES ter vsak TOREK in ČETRTEK zvečer

KONCERT

na vrtu GRAND HOTELA „UNION“
VSAKO NEDELJO popoldne KONCERT
v hotelu „BELLEVUE“ — IGRA ORKESTER VOJAŠKE GODBE

Narodna tiskarna

LJUBLJANA

KNAFLJEVA

5

IZVRŠUJE VSA

TISKARSKA

DELA

TER SE

PRIPOROČA

ZA CENJ NAROČBE

PRODAM

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 8 Din

RAKLJENA KOLESA
damska in moška — dobite poceni pri »Prometu« (nasproti križanske cerkve.) 1977

Zdrav, odbran

KROMPIR

oddaja, dokler še kaj zaloga,

1 kg po Din 1.25

TVRDKA A. VOLK,

Ljubljana, Reačjeva cesta 24

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 8 Din

SAMSKO STANOVANJE

obstoječe iz sobe, kopalne in predsobe, ali enosobno stanovanje z veliko sobo, kuhinjo, kopalnico in predsobo v moderni novejši hiši, sredi mesta litem za 1. julij ali pozneje. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Samsko stanovanje« 1957.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 8 Din

ENTEL — AZUR — PLISE
izvrši ekspresno — Matek & Mikeš, Ljubljana (poleg hotela Struclj.) 54/L

VLAGATELJI PRISTOPISTE
v zaščito lastnih interesov k »Društvu za zaščito vlagateljev«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7/II. 56/L

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v

LEKARNI DR. G. PICCOLI,
LJUBLJANA, Tyrseva cesta 6
(nasproti Nebotičnika) 55/L

DRAŽJA

najrazličnejših spominskih in galanterijskih predmetov, nožev, ščetk, glavnikov, škarij, britev, trgovske opreme, pohištva, se bo vršila v soboto, dne 15. junija ob 14. uri in naslednje dni v trgovini Marije Miheč, Ljubljana, Selenburgova ulica (nasproti kavarni »Zvezda«), z nadaljevanjem v Florijanski ulici št. 32. 1969